

CASP 2024

Vienreizlietojamās elektroniskās cigaretetes

Galīgais ziņojums

SATURS

Saīsinājumu saraksts	III
Kopsavilkums	IV

I DAĻA

Darbības pārskats	2
Iesaistītās TUI.....	2
Produktu tvērums	2
Testēšanas kritēriji.....	3
Paraugu ņemšana un testēšana	4
Paraugu ņemšanas sadalījums	4
Testēšanas process	4
Testēšanas rezultāti	5
Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi	5
Detalizēti testēšanas rezultāti	6
Secinājumi par testēšanas rezultātiem	6
Riska novērtējums un korektīvie pasākumi	7
Riska novērtējuma rezultāti.....	7
Korektīvie pasākumi	8
Secinājumi un ieteikumi	8
Secinājumi	8
Ieteikumi ieinteresētajām personām	9

II DAĻA

Kas ir CASP?	11
Izstrādājumu pārbaužu darba plāns	12
Izstrādājumu pārbaužu procesi un rīki.....	13

Saīsinājumu saraksts

CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
CEN/TS	Eiropas Standartizācijas komiteja / Tehniskā specifikācija
JUST ĢD	Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts
EK	Eiropas Komisija
EBTA	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija
EN	Eiropas standarts
ENDS	Elektroniskās nikotīna padeves sistēmas
ES	Eiropas Savienība
EUR	Eiro
GPSR	Regula par ražojumu vispārēju drošumu ((ES) 2023/988)
IM	Starpposma sanāksme
ISO	Starptautiskā standartizācijas organizācija
SS	Sākuma sanāksme
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde
IP	Izstrādājumu pārbaude
SAGA	Safety Gate riska novērtējums
TID	Tabakas izstrādājumu direktīva

Kopsavilkums

Mērķi

Saskaņotas rīcības produktu drošuma jomā (CASP) iniciatīvu galvenais mērķis ir aizsargāt Eiropas patērētāju veselību un drošību, ļaujot par tirgus uzraudzību atbildīgajām ES/EBTA valstu iestādēm (TUI) labāk saskaņot savas darbības. IP laikā TUI piedalās kopīgā konkrētu produktu paraugu ņemšanā, testēšanā un novērtēšanā.

Produktu tvērums

Šī darbība ir vērsta uz vienreizlietojamām un ierobežota lietošanas laika cigaretēm, kurās ir iepriekš piepildīta e-šķidruma tvertne ar nikotīnu vai bez tā.

Galvenie testēšanas kritēriji un rezultāti

Šajā darbībā galvenā uzmanība tika pievērsta 57 vienreizlietojamo elektronisko cigarešu testēšanai saskaņā ar standartiem CEN/TS 17287:2019 (mehāniskā drošība), ISO 20714:2021 (nikotīna līmenis un e-šķidruma

tīrība), EN 17746:2023 (nikotīna padeves stabilitāte un ieelpu skaits), kā arī bērnu aizsardzībai paredzētās dūmu ieelpošanas aktivizācijas sistēmas testēšanai.

Kopumā 18 paraugi (32 %) neatbilda vismaz vienai no testēšanas plāna prasībām. TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes liecināja, ka 36 (63 %) no 57 paraugiem neatbilst prasībām. Kopumā 38 paraugi (67 %) neatbilda vismaz vienai no prasībām.

Secinājumi

Pēdējo gadu laikā vienreizlietojamās elektroniskās cigaretes TUI rada aizvien lielākas bažas, jo to popularitāte ir pieaugusi. Ja tās neatbilst prasībām, piemēram, satur kādu aizliegtu ķīmisku vielu vai nikotīnu, kura klātbūtne nav norādīta, tad produkts var būt patiesi apdraudēt

patērētāju drošību. Šajā darbībā TUI iesniedza trīs Safety Gate paziņojumus attiecībā uz produktiem, kas rada nopietnu risku patērētājiem. Tās lika ekonomikas dalībniekiem izņemt šos produktus no tirgus un atsaukt tos no galalietotājiem¹.

Galvenie ieteikumi ieinteresētajām personām

Patērētājiem

- ▶ Veselība pirmajā vietā: pārbaudiet, vai jūsu elektroniskā cigarete satur nikotīnu vai bīstamu eļļainu vielu. Glabājiet tās bērniem nepieejamā vietā, jo tās var aktivizēt arī nejauši.
- ▶ Ja uz produkta nav brīdinājumu jūsu valodā, nepārciet to. Brīdinājumu norādīšana ir juridiska prasība, un vienai neatbilstībai var sekot arī citas.

Ekonomikas dalībniekiem

- ▶ Esiet informēti par norisēm valsts un tirgus tiesību aktu izstrādes jomā, piemēram, par [Bateriju dire](#)

[ktīvu un Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu direktīvu](#).

Standartizācijas organizācijām

- ▶ Izstrādājiet standartu ieelpu skaita mērīšanai, standartu e-šķidruma tilpuma mērīšanai e-cigaretēs, kas nav atkārtoti uzpildāmas, un metodiku e-cigarešu bateriju otrreizējai pārstrādei.
- ▶ Apsveriet iespēju iekļaut prasības par bērnu aizsardzībai paredzētām e-cigarešu aktivizācijas sistēmām.

¹ Līdz 07.03.2025. (ieskaitot).

I daļa

Darbības pārskats

Iesaistītās TUI

		Valsts	TUI
1.		Austrija	Federālā sociālo lietu, veselības, aprūpes un patērētāju aizsardzības ministrija
2.		Beļģija	Federālais valsts dienests – Patēriņa preču inspekcijas nodaļa
3.		Horvātija	Valsts inspekcija
4.		Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde
5.		Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
6.		Malta	Vidiskās veselības direktorāts
7.			Maltas Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde

Produktu tvērumš

Vienreizlietojamās elektroniskās cigaretes ir iepriekš piepildītas ar e-šķidrumu. Šīm ierīcēm nav nepieciešams nomainīt nekādus piederumus. Lietotāji var turpināt smēķēšanu līdz brīdim, kad beidzas šķidrums vai izlādējas akumulators, un tad ierīci var vienkārši izmest. Šis vienkāršais dizains šķiet ļoti pievilcīgs patērētājiem, kas vēlas, lai smēķēšana būtu ērta un pieklūstama, tādējādi veicinot to popularitāti tirgū, jo īpaši gados jaunu lietotāju vidū. Patiesībā vienreizlietojamās e-cigaretes bieži šķiet pievilcīgas gados jaunākiem cilvēkiem, jo tās ir lietotājam draudzīgas un ar krāsainu dizainu un kārdinošām garšām.

Vienreizlietojamās elektroniskās cigaretes tika testētas arī CASP 2021 4. IP “E-cigaretes un to piederumi” laikā, aptverot gan ierīces, gan šķidrumus. Rezultāti liecināja, ka 9 (45 %) no 20 vienreizlietojamajām ierīcēm neatbilda testēšanas plāna prasībām. Ņemot vērā šos rezultātus, TUI uzskatīja, ka ir svarīgi turpināt šo ierīču uzraudzību un veikt papildu testus. No 2019. līdz 2024. gadam par vienreizlietojamām elektroniskajām cigaretēm tika iesniegti 96 Safety Gate paziņojumi.

1. tabula. Produktu tvērums

	Produktu apakškategorija	Fotoattēls	Apraksts
Ietilpst tvērumā	Vienreizlietojamās e-cigaretes		E-cigaretes ar vienu konfigurāciju, kas satur iepriekš piepildītu e-šķidruma tvertni.
	Ierobežota lietošanas laika e-cigaretes		Ar uzlādējamu akumulatoru (lietošanai tikai ierobežotu laiku līdz brīdim, kad beidzas šķidrums).
Neietilpst tvērumā	Atkārtoti uzpildāmas ierīces		Visas atkārtoti uzpildāmās ierīces, piemēram, vienreizlietojamās elektroniskās cigaretes ar maināmām kapsulām.

Testēšanas kritēriji

Vienreizlietojamo elektronisko cigarešu tiesiskais regulējums ir divējāds – tas ietver gan tabakas kontroles pasākumus saskaņā ar TID, gan produktu drošuma noteikumus saskaņā ar GPSR. Papildus produktu radīto apdraudējumu identificēšanai un kvantitatīvai noteikšanai

šīs darbības laikā tika aplūkotas arī dažas patērētāju aizsardzības problēmas. Pasākumi ietver precīza nikotīna satura marķējuma nodrošināšanu ierīcēm, kā arī ieelpu skaita pārvērtēšanas novēršanu. Darbības galīgais testēšanas plāns ir redzams 2. tabulā.

2. tabula. Vienreizlietojamo elektronisko cigarešu testēšanas plāns

Standarts	Punkts/elements
Mehāniskais drošums, arī tvertnes izmērs	
Standarts CEN/TS 17287:2019. Prasības attiecībā uz elektronisko cigarešu ierīcēm un to testēšanas metodes	4.2.1. Vispārīgas prasības
	4.5. E-šķidruma tvertne
	5.2. Izturība pret bojājumiem un aizsardzība pret noplūdēm
Nikotīna līmenis un e-šķidruma tīrība	
ISO 20714: 2021. E-šķidrumi. Nikotīna, propilēnglikola un glicerīna noteikšana šķidrumos, ko izmanto elektroniskajās nikotīna padeves ierīcēs. Gāzu hromatogrāfijas metode (ISO 20768:2019)	Piezīme. Standarts paredz metodiku un ziņošanu, taču to var papildināt ar standartu CEN/TS 176322:2022 "Elektronisko cigarešu šķidrumu kvalitātes un nikotīna līmeņa testēšanas vispārīgie principi un prasības, kas nodrošina kvalitātes vadības sistēmu, ko izmanto ražošanā".
	Nikotīna saturs
	Nikotīna tīrība
	Neatļautu aromatizētāju un piedevu (kofeīna, taurīna, E vitamīna acetāta u. c.) klātbūtne e-šķidrumu sastāvā

Nikotīna padeves stabilitāte un ielpu skaits

Standarts EN 17746:2023.
Elektroniskās cigaretes un
e-šķidrumi. Nikotīna padeves
stabilitātes noteikšana
noteiktās ielpu virknē,
izmantojot vienu e-cigareti

Piezīme. Standarts paredz metodiku un ziņošanu

Nikotīna padeves stabilitāte

Ielpu skaits

Bērnu aizsardzībai paredzēta ielpošanas aktivizācijas sistēma

Laboratorijai jāziņo par ielpošanas aktivizācijas sistēmu (viena vai divu posmu), piemēram, par aktivizāciju, ielpojot vai nospiežot pogu.

Paraugu ņemšana un testēšana

Paraugu ņemšanas sadalījums

Paraugu ņemšanu veica TUI, pamatojoties uz starpposma sanāksmē saskaņoto paraugu ņemšanas sadalījumu. TUI

savāca 62 paraugus gan tiešsaistē, gan no fiziskajiem veikaliem. Pieci no šiem 62 paraugiem netika testēti².

Testēšanas process

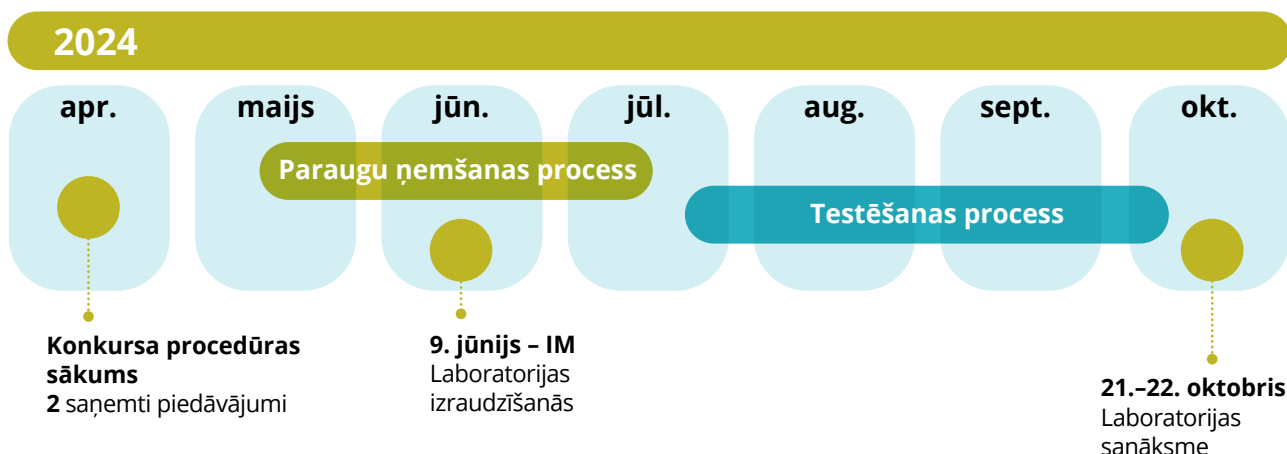
Testēšanas laboratorija šai darbībai tika izraudzīta konkursa procedūrā, kas tika uzsākta 2024. gada aprīlī. Konkursa specifikācijas tika nosūtītas 58 laboratorijām ES/EBTA valstīs, kas tika izraudzītas saskaņā ar projekta komandas laboratoriju iesaistes stratēģiju. Katra laboratorija tika aicināta iesniegt piedāvājumu, kurā iekļauti konkursa dokumentācijā minētie elementi, piemēram, detalizēta informācija par cenām un apliecinātie dokumenti, kas sniedz pierādījumus par sertifikāciju, ekspertu pieredzes apraksts un testēšanas pārskatu veidnes.

Divas laboratorijas piedāvājumu iesniedza noteiktajā termiņā, kas tika pagarināts par vienu nedēļu, lai būtu iespēja saņemt vairāk piedāvājumu. Abas laboratorijas tika uzaicinātas uz interviju, lai apspriestu to iesniegto piedāvājumu. Starpposma sanāksmes laikā TUI tika iesniegta salīdzinoša analīze par laboratoriju iesniegto piedāvājumu tehnisko kvalitāti un finanšu aspektiem. TUI izvēlējās laboratoriju, kura saņēma vislielāko punktu skaitu par tehnisko kvalitāti un konkurētspēju cenas ziņā.

Pēc laboratorijas izraudzīšanās TUI bija divi mēneši laika, lai savāktu paraugus un nosūtītu tos uz laboratoriju.

² Saistībā ar problēmām pārvadāšanas laikā laboratorija nesaņēma piecus paraugus no vienas TUI, tāpēc šo produktu testēšana netika veikta.

1. attēls. Paraugu ņemšanas procesa laika grafiks

Testēšanas rezultāti

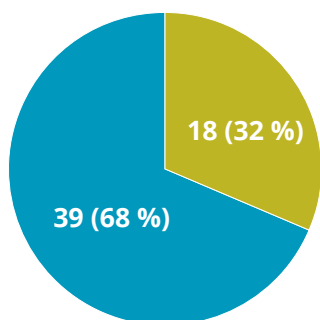
Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi

18 produkti (32 %) no 57 testētajiem paraugiem neatbilda testēšanas plāna prasībām, kā tas parādīts tālāk redzamajā diagrammā.

Saskaņā ar CASP 2021 4. IP "E-cigaretes un to piederumi" rezultātiem testēšanas plāna prasībām neatbilda lielāka daļa, proti, 45 % (9 no 20) pārbaudīto vienreizlietojamo ierīču.

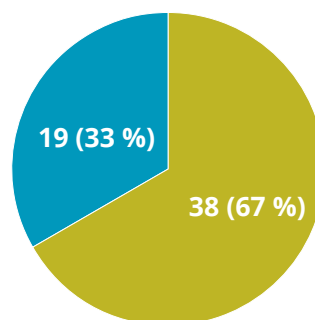
Ja ņem vērā gan TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes, gan laboratorijas veiktos testus, vismaz vienai no prasībām neatbilda 38 paraugi (67 %) (sk. 3. attēlu tālāk tekstā).

2. attēls. Testēšanas rezultāti, izņemot brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes (N=57)

■ Prasībām neatbilstoši

3. attēls. Testēšanas rezultāti, ietverot brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes (N=57)

■ Prasībām atbilstoši

Patiesi, ņemot vērā tikai brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes, tika konstatēts, ka 37 (65 %) no 57 paraugiem neatbilst marķējuma prasībām. Galvenie neatbilstības iemesli bija saistīti ar nepareizu sastāvdaļu

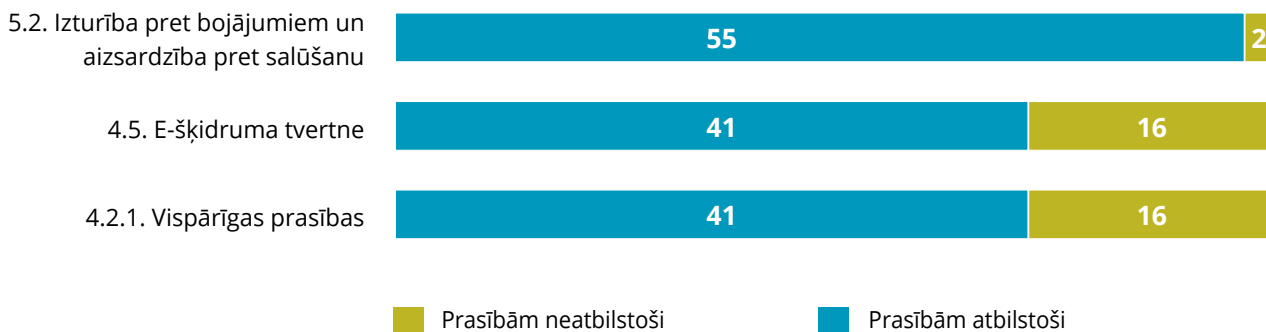
sarakstu dilstošā secībā vai pēc svara (15 paraugi), ar brīdinājumiem par ietekmi uz veselību (8 paraugi) un ar tvertnēm, kas pārsniedz vienreizlietojamām kapsulām noteikto 2 ml ierobežojumu (8 paraugi).

Detalizēti testēšanas rezultāti

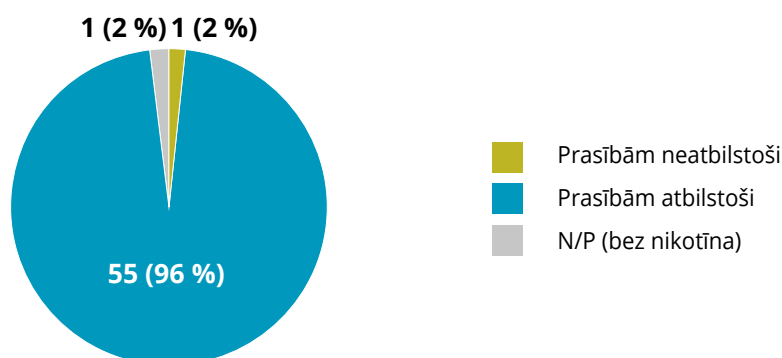
No paraugiem, kas neatbilda standarta **CEN/TS 17287:2019** prasībām, 16 paraugi neatbilda 4.2.1. punkta prasībām par vispārīgo testēšanu, 16 paraugi neatbilda

4.5. punkta prasībām par e-šķidruma tvertni un 14 paraugi neatbilda prasībām par tvertnes izmēru.

4. attēls. Testēšanas rezultāti dalījumā pa standarta CEN/TS 17287:2019 punktiem

5. attēls. Testēšanas rezultāti dalījumā pa punktiem ISO 20714:2021 (Nikotīna tīrība)

Saskaņā ar standartu **ISO 20714:2021** veiktās testēšanas rezultāti atklāja, ka viens izstrādājums neatbilst nikotīna tīrības prasībai, jo e-šķidruma sastāvā tika atrasta neatļauta aromatizējoša piedeva (E vitamīna acetāts). Vēl viens izstrādājums neatbilda arī nikotīna satura prasībām.

Attiecībā uz standarta **EN 17746:2023** prasību par nikotīna padeves stabilitāti jānorāda, ka paraugiem tika konstatēta padeve vidēji 84 mikrogramu (µg) apmērā uz vienu ieelpu, maksimālajai robežvērtībai esot 130 µg, bet minimālajai –

45 µg. Vidējais ieelpu skaits bija 357, un dažādiem paraugiem tas svārstījās no 170 līdz 1000 ieelpām. Tomēr 12 paraugi pārtrauca darboties, un to nikotīna padeves stabilitāti un ieelpu skaitu nevarēja novērtēt.

Visbeidzot, attiecībā uz **bērnu aizsardzībai paredzēto aktivizācijas sistēmu** jānorāda, ka divi paraugi (viens zīmola) neatbilda prasībām attiecībā uz lūšanu un noplūdi.

Secinājumi par testēšanas rezultātiem

Atbilstība tvertnes izmēra un nikotīna satura prasībām

Galvenā neatbilstība bija saistīta ar pārmērīgi lielajām tvertnēm. Kopumā 14 produktiem bija pārsniegta 2 ml robežvērtība, kas ir svarīga drošībai, lai līdz minimumam samazinātu nejaušu noplūdi, jo īpaši zīdaiņu tuvumā. Tvertnes izmēra ierobežošana samazina nikotīna iedarbības

risku, jo šī ķīmiskā viela var nonākt tieši asinsritē. Lielākajai daļai izstrādājumu ir nodrošināta piekļuves tvertnei efektīva pārvaldība, bet divi no tiem neatbilda lūšanas vai noplūdes standartiem, tādējādi palielinot drošības riskus bērniem un lietotājiem.

Vienā izstrādājumā bija nedaudz pārsniegta nikotīna satura robežvērtība, taču tas neradīja būtisku noplūdes risku parastas lietošanas laikā, tādējādi izturot drošuma testus. Kādā citā produktā tika konstatēts aizliegtais

E vitamīns, kas var uzkrāties plaušās un saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2024/3173 rada nopietnu veselības apdraudējumu.

Riski, kas saistīti ar nikotīnu, kura klātbūtne nav norādīta

Vienā produktā tika konstatēts nikotīns, kura klātbūtne nebija norādīta un bija pārāk liela. TID tehniskās prasības neattiecas uz izstrādājumiem, kas nesatur nikotīnu, jo reglamentēta ir tieši šīs vielas klātbūtne. Tādējādi neatbilstīgas preces nav nonākt tirgū bez pienācīgas uzraudzības.

Lai gan nikotīnu saturošus izstrādājumus parasti uzskata par pieņemamiem, ir sarežģīti novērtēt risku, kas saistīts ar to, ka uz izstrādājuma nav norādīta nikotīna klātbūtne. Lietotāji, kas vēlas izmantot produktu baudas gūšana,

var neapzināti kļūt atkarīgi no nikotīna, kura klātbūtne nav norādīta. Lai gan ir grūti piešķirt kvantitatīvu vērtību šai atkarībai atbilstoši riska novērtēšanas metodikā noteiktajiem kaitējuma līmeņiem, tiek uzskatīts, ka risks ir ievērojams.

Kopumā lielākā daļa produktu atbilda juridiskajām prasībām, un problēmas saistībā ar neatbilstīgajiem produktiem tika risinātas, izmantojot valsts procedūras.

Riska novērtējums un korektīvie pasākumi

Riska novērtējuma rezultāti

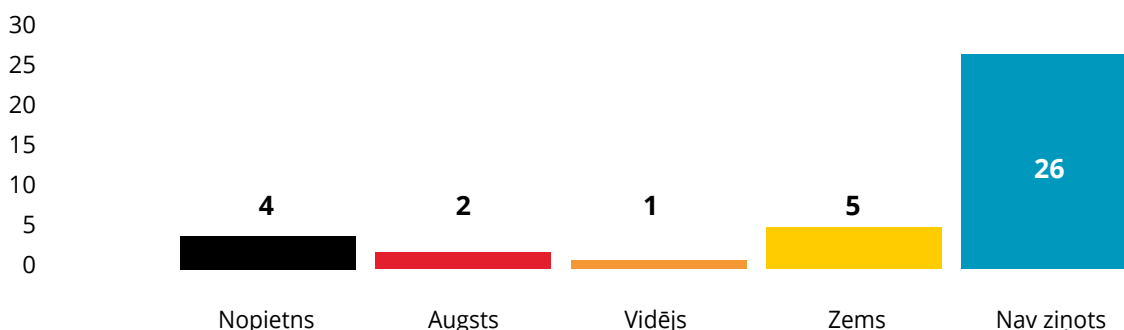
Novērtējot, vai produkts rada risku, jāievēro 26. pants par paziņojumu par bīstamiem produktiem iesniegšanu, izmantojot ātrās brīdināšanas sistēmu Safety Gate³.

Kopumā prasībām neatbilda 38 paraugi (67 %). Kopumā 18 paraugi (32 %) neatbilda laboratorijas veikto testu prasībām un 36 paraugi (63 %) neatbilda marķējuma prasībām (attiecībā uz brīdinājumiem, marķējumu un instrukcijām).

► Četri paraugi tika atzīti par tādiem, kas rada nopietnu risku, un divi – par tādiem, kas rada augstu risku. Viens tika atzīts par tādu, kas rada vidēju risku, un pieci – par tādiem, kas rada zemu risku.

6. attēlā ir parādīti to paraugu riska līmeņi (pamatojoties uz TUI veikto novērtējumu), kuri neatbilda prasībām⁴.

6. attēls. Prasībām neatbilstošo paraugu riska līmenis

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību.

⁴ Ražojumi, kas atbilst testēšanas prasībām, bet neatbilst marķējuma prasībām, ir uzskaitīti sadaļā "Formāla neatbilstība".

Korektīvie pasākumi

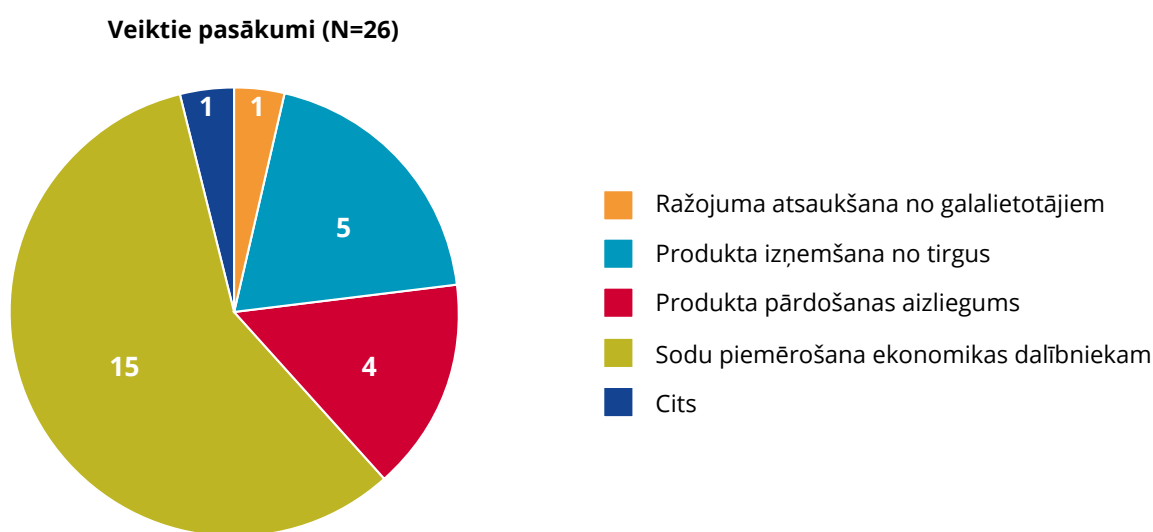
Pamatojoties uz testu rezultātiem un veiktajiem riska novērtējumiem, TUI lemj, kādi korektīvi pasākumi jāveic attiecībā uz izstrādājumiem, kas neatbilst ES tiesību aktiem un/vai piemērojamiem standartiem, lai novērstu bīstamu produktu nonākšanu vienotajā tirgū.

7. attēlā ir norādīti korektīvie pasākumi, kas veikti attiecībā uz testēšanas prasībām neatbilstošajiem izstrādājumiem.

Turklāt, ja tiek konstatēts nopietns risks, saskaņā ar GPSR⁵ 26. pantu TUI ir juridisks pienākums iesniegt paziņojumu Safety Gate ātrās brīdināšanas sistēmā. Pamatojoties uz GPSR un Regulu (ES) 2019/1020⁶, ir ieteicams iesniegt paziņojumus arī par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz produktiem, kuri rada mazāk nopietnu risku.

Pēc šīs testēšanas kampaņas rezultātā ierosināto pasākumu veikšanas par trim produktiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate⁷.

7. attēls. Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem izstrādājumiem

Secinājumi un ieteikumi

Secinājumi

Šīs darbības laikā tika testēts vienreizlietojamo elektronisko cigarešu mehāniskais un ķīmiskais drošums un to radītās emisijas. Kopumā 18 paraugi (32 %) neatbilda vismaz vienai no testēšanas plānā minētajām prasībām.

Nemot vērā arī TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes, to paraugu īpatsvars, kuri neatbilst vismaz vienai no prasībām, palielinājās līdz 67 %.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/988 (2023. gada 10. maijs) par ražojumu vispārēju drošumu.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību.

⁷ Līdz 07.03.2025. (ieskaitot).

Ieteikumi ieinteresētajām personām

Turpmāk sniegtie ieteikumi ir balstīti uz testēšanas procesa rezultātiem un projekta laikā notikušajām diskusijām starp TUI.

Patērētājiem

- ▶ Ja uz produkta nav brīdinājumu jūsu valodā, nepārciet to. Brīdinājumu norādīšana ir juridiska prasība, un vienai neatbilstībai var sekot arī citas.
- ▶ Vienreizlietojamās e-cigaretes, attiecībā uz kurām ir norādīts, ka 2 ml tvertne nodrošina ieelpu skaitu, kas lielāks par 600, var neatbilst prasībām, informācija par tām var būt maldinoša vai arī tām var būt abas minētās problēmas.
- ▶ Vai zināt par Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu (EEIA) direktīvu, kas ļauj bez maksas nodot atpakaļ elektroniskos un elektriskos atkritumus?
- ▶ E-cigaretes ir veidotas tā, lai tās izskatītos pievilcīgas un lai ar tām gribētos pārspēlēt. Glabājiet tās bērniem nepieejamā vietā, jo tās var aktivizēt arī nejauši.
- ▶ Ražotāji vienreizlietojamās elektroniskās cigaretes papildina ar aromātiem, lai palielinātu to pievilcību un atkarības veidošanas potenciālu, jo īpaši attiecībā uz cilvēkiem, kuri tās pagaidām vēl nelieto, un gados jauniem lietotājiem.
- ▶ Veselība pirmajā vietā: pārbaudiet, vai jūsu elektroniskā cigarete satur nikotīnu vai bīstamu eļļainu vielu, piemēram, vidējo ķēžu triglicerīdu (MCT) eļļu.
- ▶ Pārbaudiet Safety Gate, lai uzzinātu, vai produkts, ko pērkat, nav atzīts par bīstamu.
- ▶ Par jebkādām ar produktu saistītām drošuma problēmām vai negadījumiem ziņojiet patērētāju tiesību aizsardzības iestādei portālā Consumer Safety Gateway.

Ekonomikas dalībniekiem

- ▶ Esiet informēti par norisēm valsts un tirgus tiesību aktu izstrādes jomā un par to īstenošanu. Vai zināt par Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu (EEIA) direktīvu, kas ļauj patērētājiem bez maksas nodot atpakaļ elektroniskos un elektriskos atkritumus?
- ▶ Jaunā regula par baterijām nosaka, ka baterijas jānodod atsevišķi no pārējiem elektroniskajiem izstrādājumiem. Lūdzu, pārliecinieties, ka jūsu izstrādājumi ir veidoti tā, lai atbilstoši šīm jaunajām prasībām baterijas varētu viegli izņemt, neriskējot nejauši atvērt ierīci, kas varētu izraisīt noplūdi vai e-šķidruma iedarbību.

Standartizācijas organizācijām

- ▶ Tirgus uzraudzības iestādes iesaka izstrādāt standartu ieelpu skaita mērīšanai.
- ▶ Laboratorijām būtu noderīga standarta metode, kā izmērīt e-šķidrumu tilpumu elektroniskajās cigaretēs, kas nav atkārtoti uzpildāmas.
- ▶ Lai uzlabotu bērnu drošību, apsveriet iespēju iekļaut prasības par bērnu aizsardzībai paredzētām e-cigarešu aktivizācijas sistēmām.
- ▶ Izstrādājiet ad-hoc metodiku vienreizlietojamajās elektroniskajās cigaretēs izmantoto bateriju otrreizējai pārstrādei.

Regulatoriem

- ▶ Noteikumos par vienreizlietojamām elektroniskajām cigaretēm ir jāiekļauj sīkāka informācija par prasībām attiecībā uz bērnu drošību (jo īpaši bērnu aizsardzībai paredzētām aktivizēšanas sistēmām) un marķējumu, piemēram, izmantojot Komisijas deleģētos aktus.
- ▶ TID neparedz prasību norādīt e-cigarešu šķidruma tilpumu. Ir ierosināts noteikt, ka obligāti jānorāda vienas devas tilpums un padeves vienības. Ir ierosināts arī aizliegt uz iepakojuma norādīt ieelpu skaitu. Šo skaitu ražotāji bieži vien izmanto, lai reklamētu savus ražojumus, bet saskaņā ar TID tas nav atļauts.
- ▶ Apsveriet iespēju ieviest saistīto tabakas izstrādājumu (e-cigarešu) izsekojamības pasākumus, lai atvieglotu TUI veikto neatbilstīgo preču pārvaldību.
- ▶ Novērsiet nepilnības tiesību aktos par nikotīna maisiņiem. Uz šiem produktiem pašlaik attiecas tikai GPSR. Attiecībā uz šiem izstrādājumiem patlaban tiek izstrādāti divi standarti: ISO/DIS 21109 (pH testēšanas metode) un ISO/AWI 21114 (nikotīna testēšanas metode). Tomēr trūkst regulējuma par šī produkta drošumu, un vēl nav noteiktas maksimāli pieļaujamās vielu (piemēram, nikotīna) satura robežvērtības.

II dağa

Kas ir CASP?

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj Eiropas Savienības / Eiropas brīvās tirdzniecības nolīguma

valstu tirgus uzraudzības iestādēm cieši sadarboties, lai nodrošinātu vienotajā tirgū laisto produktu drošumu.

CASP 2024 ietver septiņas Izstrādājumu pārbaudes un divas Horizontālās darbības

Izstrādājumu pārbaudžu dalībnieki testē kopīgi atlasītus produktus, kuru paraugi savākti attiecīgajos valstu tirgos. Produktus testē akreditētās laboratorijās ES/EBTA valstīs atbilstoši kopīgi saskaņotiem testēšanas kritērijiem.

CASP 2024 ietver arī vienu atkārtotas testēšanas darbību. Izmantojot to pašu testēšanas plānu, kas attiecībā uz

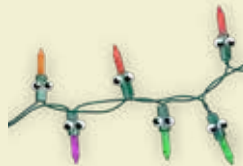
konkrēto produktu kategoriju tika izmantots iepriekšējās testēšanas kampaņas laikā, atkārtotas testēšanas iniciatīva ietver atkārtotas plaša mēroga tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz šo produktu kategoriju, lai noskaidrotu, kāds ir atbilstības līmenis pēc noteikta laika.

1. IP
Māneklīši
zīdaiņiem

2. IP
Augstie bērnu
krēslīņi

3. IP
Spuldziņu virtenes

4. IP
Mini elektriskie sildītāji

5. IP
Vienreizlietojamās
elektroniskās cigaretes

6. IP
Bērnu divriteņi

7. IP
Staipīgās gļotas – rotaļlietas
(atkārtota testēšana)

Horizontālās darbības nodrošina forumu zināšanu apmaiņai tirgus uzraudzības iestāžu starpā. Attiecīgo jomu tehnisko ekspertu vadībā dalībnieki izstrādā kopīgas pieejas, procedūras un praktiskus instrumentus tirgus uzraudzībai.

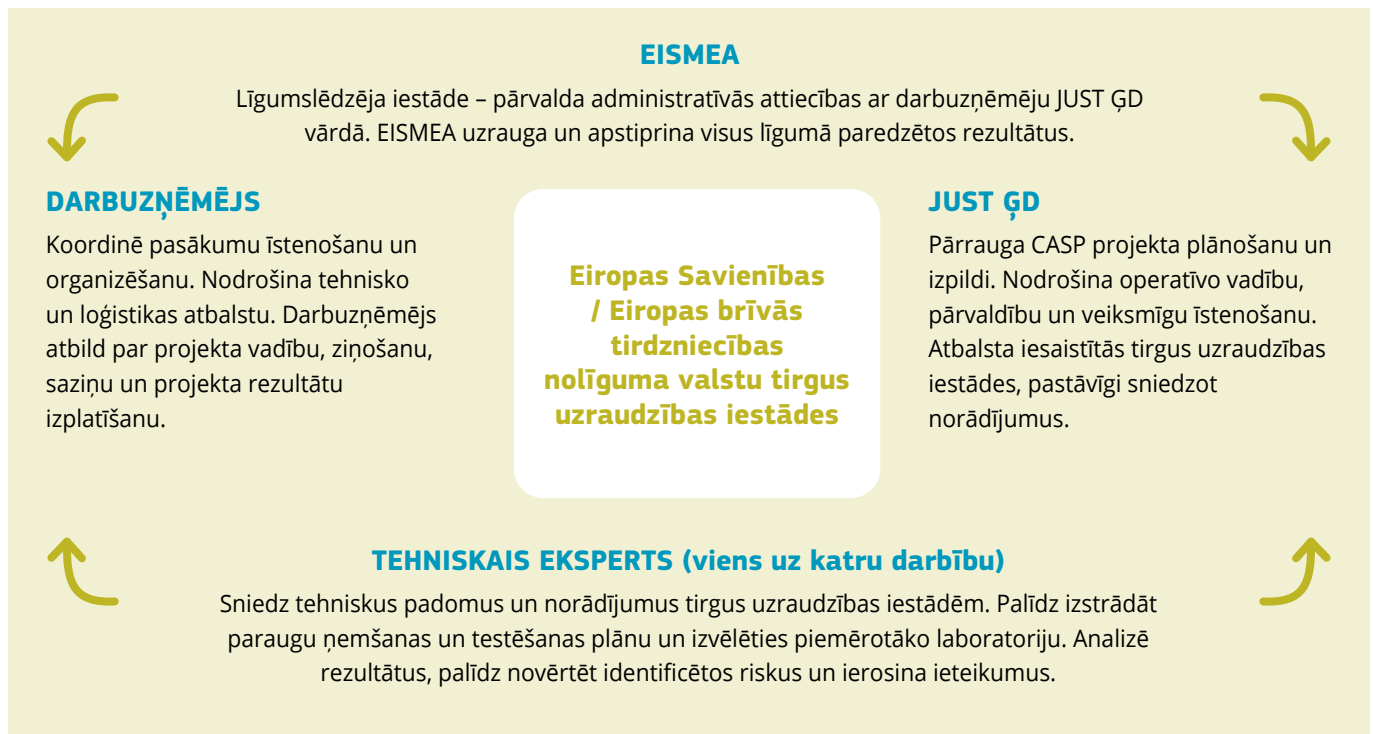

1. HD
Standartizācija –
standartu izmantošana
pēc analogijas

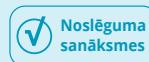
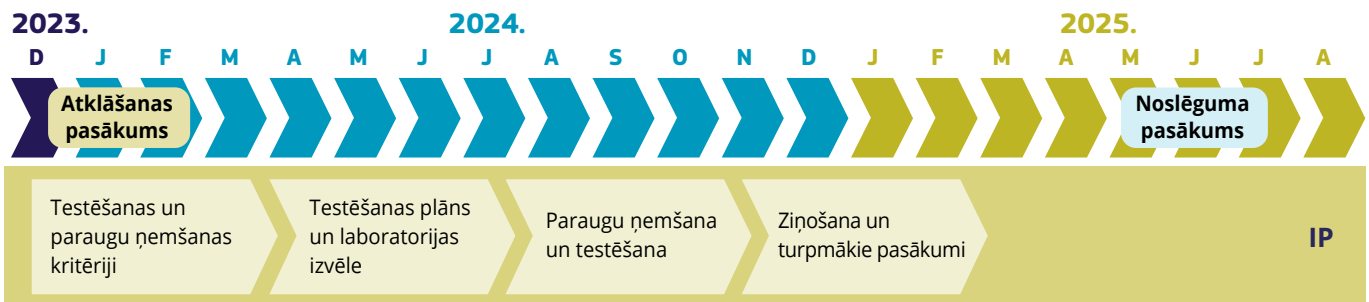

2. HD
Sākuma komplekts
jaunpienācējiem

Uzdevumi un pienākumi

Izstrādājumu pārbaudes darba plāns

Sanāksmes

Uzsākšana	Paraugu ņemšana un testēšana	Ziņošana	Ārējā komunikācija
<ul style="list-style-type: none"> Dokumentu izpēte Intervijas izpētes jomās Testēšanas un paraugu ņemšanas plāna projekts Laboratoriju apzināšana 	<ul style="list-style-type: none"> Laboratoriju konkursa procedūra Laboratorijas izvēle un līguma slēgšana Paraugu ņemšana un transportēšana Testēšanas process un testēšanas ziņojumi 	<ul style="list-style-type: none"> Risku novērtēšana TUI pieņemto pasākumu saskaņošana Gala ziņojuma sagatavošana Paraugu likvidēšana vai atgriešana TUI 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikācijas instrumentu kopuma izstrāde Komunikācijas vēstījumu izstrāde Komunikācijas kampaņas uzsākšana Ietekmes novērtējums

**Komunikācija
un izplatīšana**

Izstrādājumu pārbaūu procesi un rīki

0 Process pirms CASP

JUST ĢD kopā ar tirgus uzraudzības iestādēm veic prioritāšu noteikšanu, lai atlasītu produktu kategorijas katram CASP projektam. Atlases process aptver gan jaunu, gan CASP projekta ietvaros iepriekš testētu produktu kategorijas.

1 Testēšanas un paraugu ņemšanas plānu apstiprināšana

Tehniskie speciālisti sagatavo plānu projektus, pamatojoties uz uzraudzības iestāžu noteiktajām prioritātēm un galvenajiem konstatētajiem produktu radītajiem apdraudējumiem. Projektus prezentē sākuma sanāsmēs, pēc tam precizē, un tad dalībnieki tos apstiprina.

2 Laboratorijas izvēle

Līgumslēdzēja komanda apzina testēšanas laboratorijas un sazinās ar tām, lai saņemtu sākotnējos cenu piedāvājumus un citu attiecīgu informāciju. Pēc sākuma sanāksmes tiek uzsākta konkursa procedūra, un tiek izvērtēti un salīdzināti piedāvājumi. Starpposma sanāsmēs tirgus uzraudzības iestādes izvēlas vienu laboratoriju katrai pārbaudei.

3 Paraugu vākšana un transportēšana

Tirgus uzraudzības iestādes vāc paraugus no savu valstu tirgus, veic sākotnējās pārbaudes un nosūta tos uz izvēlēto testēšanas laboratoriju.

4 Testēšana un testēšanas ziņojumu iesniegšana

Laboratorija testē paraugus saskaņā ar kopīgi saskaņoto testēšanas plānu. Tirgus uzraudzības iestādes pārbauda un apstiprina testēšanas ziņojumus.

5 Risku novērtēšana

Tehniskais eksperts un tirgus uzraudzības iestādes veic risku novērtējumu visiem paraugiem, kuri neatbilst testēšanas prasībām.

6 Tirgus uzraudzības iestāžu pieņemtie pasākumi

Tirgus uzraudzības iestādes veic korektīvus pasākumus attiecībā uz produktiem, kuri neatbilst prasībām, un iesniedz brīdinājumus Safety Gate.

7 Ārējā komunikācija

Ārējās komunikācijas kampaņa tiek uzsākta pēc visu testēšanas rezultātu apstiprināšanas. To īsteno ar mediju starpniecību un influenceru piesaistīšanas pasākumiem, ko papildina ieinteresēto personu veiktās izplatīšanas darbības.

Ārējā komunikācija

Komunikācijas rīki

- ▶ **Gala ziņojumi** par katru darbību un par visu CASP 2024 projektu;
- ▶ **Faktu lapas**;
- ▶ **#ProductGo spēle un ar to saistītie resursi**;
- ▶ **Informatīvu materiālu kopums presei un sociālo mediju resursi**.

Kanāli

Komunikācijas materiālus izplata:

- ▶ ec.europa.eu vietnēs ([Safety Gate](#), [CASP](#) tīmekļvietnē, [EISMEA tīmekļvietnes jaunumu sadaļā](#));
- ▶ JUST ĢD un EISMEA sociālo mediju profilos;
- ▶ tirgus uzraudzības iestāžu komunikācijas kanālos;
- ▶ ar izvēlēto partnerinfluenceru starpniecību;
- ▶ sadarbībā ar izvēlētajiem medijiem.

EIROPAS KOMISIJA

Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts

Patērētāju direktorāts

B4 nodaļa. Produktu drošums un ātrās brīdināšanas sistēma

E-pasts: JUST-B4@ec.europa.eu

Eiropas Komisija nav atbildīga par jebkādam sekām, kas izriet no šīs publikācijas atkārtotas izmantošanas.

© Eiropas Savienība, 2025.

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Ja nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantojot atļauts ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Lai varētu izmantot vai reproducēt elementus, uz kuriem Eiropas Savienībai nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama tīmekļa vietnē Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lv**Eiropas Savienības
Publikāciju birojs**Luksemburga, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025
ISBN 978-92-68-26536-9
doi:10.2838/5240336